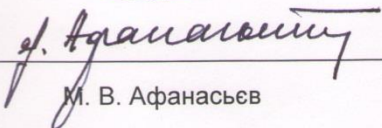

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

М. В. Афанасьєв

Жанри наукового стилю
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	усі
Спеціальність	усі
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	усі

Вид дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	іноземна (російська)

Завідувач кафедри українознавства
і мовної підготовки іноземних громадян

 О. С. Черемська

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян.
Протокол № 2 від 04.09.2018 р.

Розробники:

Соценко Н. Ф., к.філол.н., доц.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна "Жанри наукового стилю" є вибірковою дисципліною для іноземних студентів третього курсу навчання усіх спеціальностей, яка знайомить студентів з технологіями реферування та анотування, написання есе та створення презентацій і мовного супроводу до них, забезпечує знання мовленнєвої комунікації в навчально-науковій сфері.

Мета навчальної дисципліни:

надати студентам можливість практично засвоїти технологію роботи з науковими текстами, формувати вміння логічно та послідовно передавати інформацію у формі вторинних жанрів наукового стилю; самостійно створювати творчі проекти у формі есе та презентацій; вдосконалювати власні вміння монологічного та діалогічного мовлення в навчально-науковій сфері; вдосконалювати вміння брати участь у дискусії, аргументувати власну думку, спростовувати точку зору опонента за заданою комунікативною установкою;

Курс	3	
Семестр	5	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	практичні	64
Самостійна робота		86
Форма підсумкового контролю	Залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Іноземна мова (російська)	Основи ділової комунікації
Основи наукового мовлення	
Основи наукового мовлення в навчальній діяльності	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Лінгвістична	Здатність розпізнавати, називати і визначати лінгвістичні поняття, оперувати лінгвістичними поняттями з фонетики, морфології, синтаксису, стилістики та лексикології в межах наукового стилю; оволодівати нормами вимови та письма, які забезпечують усне та писемне спілкування

Ціннісно-сміслова	Уміння обирати цільові стратегії поведінки, використовуючи вмотивовані комунікативні засоби
Інформаційна	Уміння самостійно шукати, аналізувати та добирати необхідну інформацію, організувати, перетворювати, зберігати й передавати її
Комунікативна	Уміння вступати й здійснювати комунікативний контакт з людьми відповідно зі специфікою мовленнєвої поведінки носіїв мови; уміння підбирати потрібні лінгвістичні форми в залежності від умов комунікативного акту: ситуації, мети і намірів мовця, соціальної ролі учасників комунікації; оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності
Професійна	Формування у майбутніх фахівців системи професійних знань, застосування мови в життєво важливих для студента сферах спілкування

1. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Оригінальні тексти наукового стилю

Тема 1. Есе як суміжний жанр.

1.1. Поняття про есе. Жанрові особливості есе. Особливості змісту та композиції есе. Тема та проблема есе.

1.2. Взаємозв'язок теми та проблеми есе. Аналіз структури та змісту текстів есе з економіки.

1.3. Взаємозв'язок структури та змісту есе. Визначення структурних елементів тексту есе.

1.4. Складання авторських есе на теми з економіки.

Тема 2. Презентація як візуальний супровід монологічної мови

2.1. Визначення поняття "презентація". Правила створення презентацій для усного виступу.

2.2. Написання тексту виступу для презентації. Основні вимоги до культури усного виступу.

2.3. Створення презентації та виступу до неї.

Тема 3. Науково-навчальний підстиль

3.1. Поняття про науково-навчальний підстиль. Особливості науково-навчального підстилю.

3.2. Діалогічність як особливість мови науково-навчального підстилю.

3.3. Навчально-науковий текст як основа для діалогу та полілогу.

Змістовий модуль 2. Вторинні тексти наукового стилю

Тема 4. Анотація як жанр наукового стилю

4.1. Визначення поняття "анотація" та "анотування". Мета і функції анотації. Структура та зміст анотації. Види та об'єм анотації.

4.2. Зв'язок між анотацією та бібліографічним рефератом. Порівняння структури анотації та бібліографічного реферату.

4.3. Лексичні особливості анотації. Використання абстрактної, загальнонаукової лексики, аббревіатури. Мовні засоби оформлення анотації та бібліографічного реферату. Кліше для вступу, основної частини, висновку.

4.4. Складання анотації статті. Ознайомлювальне читання аутентичних наукових текстів. Виявлення головної та другорядної інформації у першоджерелі.

Тема 5. Реферат як жанр наукового стилю

5.1. Визначення поняття "реферат" і "реферування". Особливості та функції рефератів. Види та об'єм рефератів. Структура рефератів. Поняття про плагіат.

5.2. Бібліографічний реферат, його види та структура.

5.3. Навчальний реферат, його структура. Місце бібліографічного реферату в структурі навчального реферату.

Тема 6. Реферативні кліше різноманітних конструкцій

6.1. Реферативні кліше для називного плану. Використання форми місцевого відмінку для даного виду кліше. Правила компресійної трансформації речення.

6.2. Реферативні кліше для тезового плану. Вживання складнопідрядних речень з підрядними з'ясувальними в конструкціях реферативних кліше даного виду.

6.3. Конструкції реферативного кліше з безособовою формою дієслова.

6.4. Вживання варіативних форм кліше для різних частин реферату.

6.5. Підготовча робота до написання реферату: компресія тексту до рівня плану, компресія речення. Різні способи компресії речення.

6.6. Написання бібліографічного реферату статті наукового стилю.

2. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів;

модульний контроль, що проводиться у формі модульної контрольної роботи як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами поточної та модульної перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Практичні заняття	Презентація	Експрес-опитування	Тестування	Письмова контрольна робота	Усього
Змістовий модуль 1.	Тема 1	1 тиждень	2			2		4
	Тема 1	2 тиждень	2			2		4
	Тема 1	3 тиждень	2		2			4
	Тема 2	4 тиждень	4					4
	Тема 2	5 тиждень	4					4
	Тема 2	6 тиждень	1	4				5
	Тема 3	7 тиждень	4			1		5
	Модульний контроль	8 тиждень					20	20
Змістовий модуль 2.	Тема 4	9 тиждень	2			2		4
	Тема 4	10 тиждень	4					4
	Тема 5	11 тиждень	5					5
	Тема 5	12 тиждень	4					4
	Тема 6	13 тиждень				4		4
	Тема 6	14 тиждень	4					4
	Тема 6	15 тиждень	5					5
	Модульний контроль	16 тиждень					20	20
Усього			38	4	2	16	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	

74 – 81	C	задовільно	
64 – 73	D		
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

3. Рекомендована література

Основна

1. Програма по руському мові : для студ.-иностранцев основних ф-ов высших учебных заведений Украины III–IV уровней аккредитации / сост. Н. И. Нагайцева [и др.]. – Харьков : НТУ "ХПИ", 2014. – 60 с.

2. Тексты и задания для реферативного чтения по учебной дисциплине "Русский язык как иностранный" для иностранных студентов III курса всех направлений подготовки дневной формы обучения / сост. А. Н. Чистякова. – Х. : Изд. ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2014. – 64 с. (Рус. яз.)

3. Тексты и задания по обучению устной и письменной речи иностранных студентов 3 курса всех направлений подготовки / сост. А. Н. Чистякова. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2010. – 48 с.

4. Тексты научного стиля и задания по учебной дисциплине "Русский язык" для иностранных студентов III – IV курсов всех направлений подготовки / сост. А. Н. Чистякова. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2013. – 48 с.

Додаткова

5. Соценко Н. Ф. Основы научной речи в учебной деятельности [Электронный ресурс] : учеб. пособие для иностр. студ. II курса всех спец. / Н. Ф. Соценко ; Харьковский национальный экономический университет им. С. Кузнеця. - Электрон. текстовые дан. (2,83 МБ). - Х. : ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2016. - 255 с. : ил. - Загл. с экрана. - Библиогр.: с. 241-242.

6. Українська мова науки, аналітичної сфери та управління : навчальний посібник / О. С. Черемська, В. Г. Сухенко. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 240 с.

7. Тексты и задания по научному стилю речи по учебной дисциплине "Русский язык как иностранный" для студентов I курса всех направлений подготовки дневной формы обучения / сост. Н. В. Пиротти. – Х. : Изд. ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2014. – 88 с. (Рус. яз.)

Інформаційні ресурси в Інтернеті

7. Тема 5. Функциональные стили речи. Научный стиль речи. Работа с научным текстом. – [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://studfiles.net/preview/6812625/page:13/>

8. Приемы сокращения текста. – [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://studfiles.net/preview/6812625/page:12/>